

[Undervisningsministeren.]

ydelse af tilskud efter friskoleloven til 8., 9. og eventuelt 10. klasser, hvilken hjemmel for tiden findes i lov om statstilskud til private realskoler, ligesom det må anses for naturligt at optage bestemmelsen om tilskud til en realafdeling, der er under opbygning ved en friskole, i selve friskoleloven og ikke, som tilfældet er for øjeblikket, at have bestemmelsen optaget som en tekstanmærkning til finansloven.

Hermed skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag til velvillig behandling i det høje ting, idet jeg i øvrigt skal henvise til forslaget og til de bemærkninger, der er knyttet dertil.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Her ved tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov for Færøerne om ophævelse af lovbestemmelser om renten af udlån mod pant i fast ejendom.

Lovforslaget er udarbejdet efter anmodning af det færøske landsstyre, som har henvist til, at det med det stigende renteniveau har vist sig vanskeligt at praktisere det gældende forbud mod højere rente end 5 pct. af udlån mod pant i fast ejendom.

De færøske sparekasser har for flere år siden fremsat anmodning om tilladelse til at kræve højere rente end 5 pct. af førsteprioritetslån i fast ejendom; men navnlig for den sekundære prioritetslångivning har forbuddet voldt vanskeligheder.

Efter at der ved lov nr. 144 af 25. april 1962 om ændringer i lov om kreditforeninger er åbnet adgang for kreditforeningerne til at yde lån mod sikkerhed i færøske ejendomme, vil en ophævelse af de gældende rentebestemmelser give de færøske låntagere større frihed i valget af låntyper.

De gældende rentebestemmelser på Færøerne må også i andre henseender betragtes som utidssvarende, idet det økonomiske liv ikke med det nuværende renteniveau vil kunne arbejde inden for så snævre rammer med hensyn til rentefastsættelsen, og der

gælder da heller ikke tilsvarende begrænsninger i den øvrige del af landet.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings hurtige og velvilige behandling.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Her ved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m. v.

Det har været et almindeligt princip i international strafferet, at straffedomme ikke kan fuldbyrdes uden for det land, hvor de er afsagt. Det øgede samkvem mellem landenes befolkninger og det praktiske samarbejde mellem landenes myndigheder begrunder imidlertid, at spørgsmålet om i et vist omfang at fravige dette princip tages op til overvejelse. Det er dette, der er sket på nordisk plan, og noget tilsvarende sker i øvrigt på europæisk plan under Europa-rådet.

I 1948 afsluttedes mellem de 3 skandinaviske lande en konvention om samarbejde med hensyn til fuldbyrdelse af bødestraf. Den ordning, der her blev fastlagt for et begrænset område, har i det hele virket tilfredsstillende.

I 1953 besluttede de nordiske landes justitsministre, at spørgsmålet om en udvidelse af denne samarbejdsordning til også at omfatte frihedsstraf samt tilsyn med betinget dømte og prøveløsladte skulle tages op til overvejelse. Med udgangspunkt i denne beslutning har der ved en række møder mellem repræsentanter for landenes justitsministerier været arbejdet på tilvejebringelse af ensartede lovudkast. Efter at sådanne udkast var udarbejdet, blev udkastenes principper forelagt Nordisk Råd, der i en rekommandation på rådets sidste session henstillede til regeringerne at søge en lovgivning i overensstemmelse med disse principper gennemført.

Dette er baggrunden for det foreliggende lovforslag, og jeg kan oplyse, at tilsvarende

[Justitsministeren.]

lovforslag ventes fremsat i de andre nordiske lande i den nærmeste fremtid.

Der er med hensyn til den påtænkte ordning valgt den samme form som med hensyn til den samarbejdsordning vedrørende udlevering af lovovertrædere, som gennemførtes for et par år siden, d. v. s. at ordningen bygger på et system af ensartede love uden traktatmæssigt grundlag. Det har sammenhæng hermed, når det efter ordningen overlades til myndighederne i hvert af landene efter en konkret prøvelse at tage stilling til, om en begæring om straffuldbyrdelse fra et andet land skal tages til følge. Men det er naturligvis forudsat, at sådanne begæringer imødekommes, medmindre særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde taler derimod.

Uanset at den ordning, der nu foreslås gennemført, betegner en fravigelse af et nedarvet princip om strafferettens territoriale begrænsning, tror jeg, at de fleste vil være enige med mig i, at ordningen ikke alene er velbegrundet, men at den også er uden betænkeligheder. Dette beror navnlig på to forhold: for det første er de nordiske landes straffelovgivning — og det gælder både denne lovgivnings fastlæggelse af det strafbares område og dens udformning af de strafferetlige sanktioner — bygget op på ensartede principper; for det andet har vi i hvert af de nordiske lande fuld tillid til de straffeprocessuelle systemer, der findes i de andre nordiske lande.

Effter disse almindelige bemærkninger vender jeg mig til hovedpunkterne i lovforslaget.

Forslaget omfatter samarbejde med hensyn til fuldbyrdelsen af bødestraf og frihedsstraf og med hensyn til gennemførelse af tilsyn med betinget dømte og prøveløsladte.

Med hensyn til inddrivelse af bødebeløb vil den foreslåede ordning ikke betegne nogen væsentlig ændring af indholdet af den ordning, som allerede gælder efter den skandinaviske bødekonvention af 1948. Men ordningen vil blive udvidet til at omfatte Finland og Island.

Konventionen af 1948 omfatter imidlertid kun den side af bødestraffen, som vedrører bødebeløbenes inddrivelse. Ordningen foreslås nu udvidet således, at også for-

vandlingsstraf for bøde kan fuldbyrdes i andet nordisk land.

Det andet hovedpunkt i forslaget er, at tidsbestemt frihedsstraf idømt i ét nordisk land kan fuldbyrdes i andet nordisk land.

Det centrale i denne del af forslaget er naturligvis, at der herved åbnes mulighed for, at en person, der dømmes uden for sit hjemland, kan udstå straffen i hjemlandet. Når bortses fra kortere straffe, vil såvel behandlingsmæssige som humane hensyn typisk med betydelig vægt tale for en sådan overførelse af straffuldbyrdelse. Disse hensyn gør sig i og for sig ikke alene gældende med hensyn til tidsbestemt frihedsstraf, altså for Danmarks vedkommende hæfte og fængsel, men også med hensyn til andre strafferetlige retsfølger af frihedsberøvende karakter, f. eks. ungdomsfængsel og forvaring. Med hensyn til sådanne retsfølger er der imidlertid stadig så megen forskel mellem landenes sanktionssystemer, at det ikke er fundet rigtigt på nuværende tidspunkt at lade ordningen omfatte disse retsfølger.

Jeg har med hensyn til frihedsstraf endnu kun omtalt spørgsmålet om overførelse af en straffuldbyrdelse til den dømtes hjemland. Undertiden kan der imidlertid også være trang til at lade en person, der er dømt i sit hjemland, udstå straffen i et andet nordisk land, hvor han efter domfældelsen, men før straffuldbyrdelsens iværksættelse, har taget ophold; undertiden må det — når talen er om kortere straffe — foretrækkes at lade ham udstå straffen i opholdslandet fremfor at søge ham udleveret til afsoning i domslandet.

Endelig skal jeg gøre nogle bemærkninger om tilsyn med betinget dømte og prøveløsladte. Der har i praksis udviklet sig et vist samarbejde mellem landenes tilsynsmyndigheder, hvorefter tilsynet med en betinget dømt eller prøveløsladt kan overføres fra ét nordisk land til et andet, når den dømte skifter opholdssted. Dette samarbejde er imidlertid ikke lagt i fastere rammer, og der savnes regler, der regulerer tilsynsoverførelsen og dens retsvirkninger. Hvis en person får betinget dom med tilsyn og tilsynet derefter overføres til et andet nordisk land, er der kun meget begrænsede muligheder for at reagere over for den dømte i anledning af vilkårsovertrædelser,

[Justitsministeren.]

og tilsynet og andet forsorgsarbejde med den dømte kan således blive ganske ineffektivt. Dette forhold er naturligvis i sig selv uheldigt, men det kan desuden motivere en — bl. a. ud fra et forsorgssynspunkt — uheldig tilbageholdenhed med hensyn til anvendelse af betinget dom over for personer, der må forventes efter dommen at tage ophold uden for domslandet.

På dette punkt betyder lovforslaget en værdifuld ændring. Dets princip kan i hovedsagen udtrykkes på den måde, at tilsynets overførelse indebærer, at den dømte eller prøveløsladte efter overførelsen behandles, som om han var dømt eller prøveløsladt i det land, hvortil tilsynet er overført.

Herefter kan der således i dette land reageres over for ham i anledning af vilkårs-overtrædelse, og dette betyder, at tilsynsmyndigheden kan gennemføre sit tilsynsarbejde med den pågældende på lige så effektiv måde som med personer, der er dømt i tilsynslandet.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

Et af hovedmålene med den nye kommunale ejendomsskattelev, lov nr. 34 af 18. februar 1961 om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, var at tilvejebringe større ensartethed i udskrivningen af grundskyld i sognekommunerne. Med henblik herpå blev det i loven fastsat, at de sognekommunale grundskyldpromiller ikke må udgøre mere end 40 eller mindre end 10. Der blev dog givet adgang for sognekommuner, hvis grundskyldpromille i skatteåret 1960-61 var 50 eller derover, til i en overgangsperiode at anvende en grundskyldpromille på mere end 40, således at der i disse kommuner skal ske en gradvis nedsættelse af promillen til 40.

Det forslag, som jeg i dag fremsætter for det høje ting, fremkommer som en konsekvens af forhandlingerne i foråret om gennemførelsen af loven om almindelig omsætt-

ningsafgift. Forslaget er udformet i nøje overensstemmelse med det i folketingsudvalgets betænkning anførte, hvorefter overgrænsen for den sognekommunale grundskyldpromille fra og med skatteåret 1963-64 skal nedsættes fra 40 til 35, idet der dog samtidig skal gives indenrigsministeren adgang til i ganske særlige tilfælde at tillade anvendelse af en højere promille end 35.

I skatteåret 1962-63 er grundskyldpromillen over 35 i 139 sognekommuner, heraf i 8 kommuner — i henhold til overgangsbestemmelsen — over 40. I bilaget til lovforslaget er de pågældende kommuner opregnet. Af bilaget fremgår tillige kommunernes ligningsforhold, skatteprocent og beskatnings- eller ligningsprocent i skatteåret 1962-63.

Da den kommunale udskrivning næppe i nogen kommune kan forventes at ville falde fra 1962-63 til 1963-64, og da de skattepligtige grundværdier stort set er uændrede, ville grundskyldpromillerne — uden de i nærværende lovforslag indeholdte bestemmelser — også i 1963-64 have udgjort mere end 35 i disse kommuner, såfremt de i 1962-63 gældende ligningsforhold fastholdes; antallet af kommuner med en grundskyldpromille på over 35 måtte vel endog som følge af stigende udskrivningsbehov og uændrede grundværdier antages at ville være steget i skatteåret 1963-64.

Da den del af en sognekommunes udgifter, der ikke dækkes af de indtægter, hvis størrelse sognerådet ingen indflydelse har på, jo skal dækkes af indtægterne af grundskyld og indkomstskat, er det klart, at en nedsættelse af grundskyldpromillen i en kommune må medføre forøgelse af indkomstskatteudskrivningen. Vi har i indenrigsministeriet for enkelte af de kommuner, der i skatteåret 1962-63 har en grundskyldpromille på 40, beregnet, hvor stor beskatningsprocenten ville have været, såfremt et maksimum på 35 for grundskyldpromillen havde været gældende i 1962-63. Beregningerne viser, at beskatningsprocenterne ville have været c. 0,5-1 større.

Den foreslåede beføjelse for indenrigsministeren til i ganske særlige tilfælde at tillade, at grundskyldpromillen udgør mere end 35, vil navnlig kunne tænkes anvendt i de kommuner, der i skatteåret 1962-63 har en grundskyldpromille på over 40, men